

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.III.271/2017/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Székely Ákos, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2017. június 30.
Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmények
Terhelt(ek): H. L. I. rendű

Első fok: Tamási Járásbíróság, 15.B.71/2014/27., ítélet,
tárgyalás,
2015. május 27., jogerő: 2015. május 27.

Az indítvány előterjesztője: a Legfőbb Ügyészség

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A lopás büntette és más bűncselekmények miatt H. L. és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Tamási Járásbíróság 15.B.71/2014/27. számú ítéletét az I. rendű terhelt terhére megállapított lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont, (3) bekezdés ba) pont] tekintetében hatályon kívül helyezi, e cselekmény miatt az eljárást megszünteti; egyben az I. rendű terhelttel szemben elrendelt vagyonelkobzás összegét 1.200 (egyezer-kettőszáz) forintra mérsékli. Egyebekben a Kúria a Tamási Járásbíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] Az I. rendű terheltet a Tamási Járásbíróság a 2015. május 27. napján kihirdetett és ugyanekkor jogerőre emelkedett 15.B.71/2014/27. számú ítéletével lopás büntette [Btk. 370. § (1), (3) bekezdés ba) pont, (2) bekezdés bb) pont], 4 rendbeli lopás vétsége [Btk. 370. § (1), (2) bekezdés bb) és bf) pont], lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bc) pont] és társtettesként elkövetett lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bd) pont] miatt mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül 6 hónap szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön. Az I. rendű terhelt a kiszabott szabadságvesztésből a kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság az I. rendű terhelttel szemben 282.400 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

II.

- [2] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Legfőbb Ügyészség BF.223/2017/1. szám alatt felülvizsgálati indítványt nyújtott be a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt okból.
- [3] Az indítványban foglaltak szerint a jogerős ítélet I. pontjában foglalt tényállás elkövetésének idején a sértett, K. W. F. az I. rendű terhelt édesanyjának az élettársa volt, így az I. rendű terhelt és a sértett között hozzátartozói viszony állt fenn. A Btk. 382. §-a szerint lopás miatt az elkövető csak magánindítványra büntethető, ha a sértett hozzátartozója. A magánindítvány előterjesztésére a sértett jogosult [Btk. 31. § (2) bekezdés].
- [4] A büntetőeljárás nem a sértett feljelentése alapján indult, kihallgatásai során pedig nem tett az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségre vonására irányuló nyilatkozatot, arra a nyomozó hatóság sem nyilatkozott.
- [5] Ehhez képest a sértett a 2014. szeptember 29. napján megtartott tárgyaláson kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségre vonását nem kívánja.
- [6] Ebből következően az I. pont szerinti cselekmény tekintetében a bíróság annak ellenére állapította meg az I. rendű terhelt bűnösségét, hogy a sértett magánindítványt nem terjesztett elő, ezzel a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) pont 1. fordulata szerinti feltétlen hatályú eljárási szabálysértést követte el.
- [7] A bűnösségi kör szűkülése ellenére sem tekinthető azonban az I. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés a terhére megállapított további bűncselekményekre és az I. rendű terhelt különös visszaesői minőségére figyelemmel eltúlzottnak, így annak enyhítése nem indokolt.
- [8] Ellenben a sértett sérelmére okozott kár meg nem térült összege tekintetében a bíróság az I. rendű terhelttel szemben vagyonekobjást alkalmazott. A magánindítvány hiánya, mint a büntetőjogi felelősségre vonásnak a Btk. 30. § a) pontja szerinti egyéb akadálya, nem teszi lehetővé a vagyonekobjás alkalmazását az

elkövetővel szemben, így az I. pont szerinti cselekményből az I. rendű terhelnél keletkezett vagyongyarapodásra vagyonekobbzás nem rendelhető el.

- [9] Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség indítványozta, hogy a Kúria a Be. 428. § (2) bekezdése alapján a Tamási Járásbíróság 15.B.71/2014/27. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében a lopás büntette vonatkozásában helyezze hatályon kívül és az eljárást szüntesse meg, továbbá az I. rendű terhelttel szemben elrendelt vagyonekobbzás összegét 281.200 forinttal mérsékelje, egyebekben pedig a jogerős ítéletet az I. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

III.

- [10] A felülvizsgálati indítvány alapos.
- [11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a törvény konkrétan meghatározza az igénybevételenek lehetőségét, ekként a tárgyi, alanyi és adott esetben időbeli előfeltételeit.
- [12] A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára alapítva terjesztette elő, mely szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [13] Ilyen abszolút eljárási szabálysértés a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) pont 1. fordulata szerint, ha az elsőfokú bíróság az eljárás lefolytatásához szükséges magánindítvány hiányában hozott ítéletet.
- [14] A jogerős ítélet szerint irányadó tényállás I. pontjában foglalt lopási cselekményt az I. rendű terhelt az édesanyja élettársának a sérelmére követte el.
- [15] A Btk. 459. § (1) bekezdés 14. a) pontja szerint hozzátartozó az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa vagy élettársa. Ennek értelmében az I. rendű terhelt a sértett hozzátartozója volt a cselekmény elkövetésekor. A Btk. 382. §-a szerint - egyebek mellett - lopás miatt az elkövető csak magánindítványra büntethető, ha a sértett hozzátartozója.
- [16] A Btk. 31. § (2) bekezdése alapján magánindítvány előterjesztésére a sértett jogosult, továbbá a Be. 173. § (1) bekezdése értelmében a magánindítvány előterjesztőjének bármely olyan nyilatkozatát, amely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja, magánindítványnak kell tekinteni.
- [17] A sértett sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekmény miatt az I. rendű terhelt által ismeretlen tettes ellen - más értéktárgyak eltulajdonítása miatt - tett feljelentés alapján indult büntetőeljárás. A sértettet a nyomozás során több alkalommal kihallgatták, azonban ennek során - annak ellenére, hogy számára tudott volt, hogy bizonyos tárgyakat az I. rendű terhelt tulajdonított el tőle - nem tett az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségre vonására irányuló nyilatkozatot, és erre nézve a

nyomozó hatóság sem nyilatkoztatta.

- [18] A sértett a 2014. szeptember 29. napján megtartott tárgyaláson pedig akként nyilatkozott, hogy nem kér kártérítést és azt sem kéri, hogy megbüntessék az I. rendű terheltet. Eszerint a sértett egyértelműen kijelentette, hogy az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségre vonását nem kívánja.
- [19] Következésképpen a járásbíróság az I. pont alatti lopási cselekmény tekintetében annak ellenére állapította meg az I. rendű terhelt bűnösségét, hogy a sértett magánindítványt nem terjesztett elő. Ezzel a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) pont 1. fordulata szerinti feltétlen hatályú eljárási szabálysértés megvalósult.
- [20] A járásbíróság az I. rendű terhelttel szemben alkalmazott vagyonekbobzás összegének meghatározásakor a sértett sérelmére okozott 371.200 forint kár meg nem térült összegét, azaz 281.200 forintot figyelembe vette, miután a sértett annak megtérítését nem kérte.
- [21] A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekbobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során szerzett.
- [22] A Btk. 75. § (2) bekezdése értelmében a vagyonekbobzást akkor is el kell rendelni, ha a) az elkövető gyermekkor, kóros elmeállapot vagy törvényben meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt nem büntethető, b) az elkövetőt megrovásban részesítették, c) az a kölcsönzött kulturális javak különleges védelméről szóló törvényben meghatározott különleges védelem időtartama alatt nem hajtható végre.
- [23] A Btk. VI. Fejezete szerinti büntetőjogi felelősségre vonás egyéb akadályai között szereplő magánindítvány hiánya [Btk. 30. § a) pont] a vagyonekbobzást lehetővé tevő kivételek között nem szerepel, ekként az I. pont szerinti cselekmény tekintetében az I. rendű terheltnél keletkezett vagyongyarapodásra vagyonekbobzás sem rendelhető el.
- [24] A bűnösségi kör szűkülése ellenére az I. rendű terhelttel szemben megállapított további 6 rendbeli lopás vétségére és az I. rendű terhelt különös visszaesői minőségére figyelemmel a kiszabott 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés nem törvénysértő és nem tekinthető eltúlzottan súlyosnak sem, így annak enyhítése nem indokolt.
- [25] Ekként a Kúria a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) pont I. fordulata szerinti, és a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felülvizsgálati eljárásban is kötelező jogkövetkezményként a Tamási Járásbíróság 15.B.71/2014/27. számú ítéletét a lopás büntette tekintetében hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette, továbbá az I. rendű terhelttel szemben elrendelt vagyonekbobzás összegét 1.200 forintra mérsékelte. Egyebekben a járásbíróság ítéletét a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

- [26] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [27] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal, ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2017. június 30.

Dr. Székely Ákos s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartkó Levente s.k.
előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő
BÉ